

Vooruitkijker IVN Amersfoort Juli-Augustus 2025

U ontvangt de Vooruitkijker voor de maanden juli en augustus gecombineerd. Er zijn wat minder activiteiten in deze maanden. Maar de activiteiten die er zijn, zijn, zoals u gewend bent, interessant. Ga er dus gewoon op uit in deze zomer. Voor diegenen die op vakantie zijn of gaan: een prettige vakantie en geniet er van. Voor activiteiten en verhalen die je graag onder de aandacht gebracht wil hebben, kun je deze versturen naar Paul Vriesekoop die de Vooruitkijker samenstelt (paulvriesekoop@gmail.com).

Veel leesplezier en we zien je graag bij een of meer van de komende activiteiten.

Groene groet, Lenny, Henk en Paul.

U ontvangt deze Vooruitkijker omdat u lid bent van IVN Amersfoort.

Inhoudsopgave

Overzicht activiteiten	.	.	.	.	.	.	2
Excursies	.	.	.	.	.	.	3 - 9
Cursussen	.	.	.	.	.	.	9 - 11
Lezingen	.	.	.	.	.	.	12
Overig	.	.	.	.	.	.	12 - 16

Overzicht activiteiten

Datum	Activiteit	Tijd	Locatie	Pagina
Vooruitkijk juli-augustus				
2 juli	Avondwandeling Flora en fauna	19.00 – 21.00	Museum Grebbelinie, Brikkanterweg 23A, Woudenberg,	3
3 juli	Zomeravondwandeling Monnikenbos en Korte Duinen	19.00 – 21.00	Hoek Zandlaan/Oude Leusderweg	4
4 juli	Bijscholingsdag Natuurgidsen	9.15 – 15.30	De Boswerf, Zeist	9
5 juli	Wildplukwandeling	10.00 – 14.30	Groot Zandbrink, Postweg 2, Leusden	5
11 juli	Stand van de Natuur	14.00 – 16.00	Parkeerplaats ISVW, Dodeweg 8, Leusden	5 - 7
17 juli	Geopark excursie in het Waterwingebied	20.00 – 22.00	Wordt vrijgegeven na aanmelding	
27 juli	Wandeling Werkgroep Natuur en Gezondheid	14.00 – 16.00	Zon en Schild	8 - 9
17 augustus	Nazomer op natuurparels	14.00 – 16.00	Parkeerterrein bij de Horst, Fokkerstraat 3833 LD Leusden	7 - 8
31 augustus	Wandeling Werkgroep Natuur en Gezondheid	14.00 – 16.00	Zon en Schild	8 - 9
Vooruitkijk september 2025				
3 september	Start Natuuroudercursus	09.45 – 11.45	Het Groene Huis	10 - 11
11-13 september	Natuuracademie cursus: Spinnen	19.30 – 21.30	Het Groene Huis	
20 september	World Cleanup Day			13 - 14
21 september	Natuurexcursie	14.00 – 16.00	Park Schothorst	

Informatie over IVN activiteiten kunt je ook vinden op de website van IVN Amersfoort <https://www.ivn.nl/amersfoort/>

Excursies

Avondwandeling: Flora en fauna

De Grebbelinie heeft weliswaar haar status als verdedigingslinie verloren, maar sinds 1976 heeft de Grebbelinie wel de status van natuurreservaat. Tijdens deze wandeling vertelt de gids u over welke flora en fauna u in dit unieke stukje natuur zoal kunt tegenkomen.

Datum: 2 juli 2025

Tijd: 19:00 - 21:00

Kosten: €4

Locatie: Museum Grebbelinie, Brikkanterweg 23A, Woudenberg,

Site: <https://grebbelinieinhetvizier.nl/>

IVN Natuurexcursie: Zomeravondwandeling in het Monnikenbos en de Korte Duinen

De gidsen van IVN Amersfoort organiseren een zomeravondwandeling door het Monnikenbos en de Korte Duinen. Tijdens onze wandeling staan we stil bij het gevarieerde landschap van bos, hei en stuifzand en de bijbehorende flora en fauna. Ook zal de (cultuur) historie van het gebied aan bod komen.

Datum: 3 juli 2025 19.00 - 21.00 uur

Locatie: Monnikenbos in Soest

Adres: Hoek Zandlaan/Oude Leusderweg bij de ingang van Camping 't Monnikenbosch (de Zandlaan is een zijstraat van de Birkstraat)

Kosten: gratis

Honden: kunnen niet mee

Rolstoel: deze wandeling is niet geschikt voor mensen die slecht ter been zijn/ rolstoelgebruikers

Aanmelden: Niet nodig

Wildplukwandeling met maaltijd op Groot Zandbrink

Groot Zandbrink is sinds 2015 in gebruik door agrarische natuurvereniging Vallei Horstee. Ter ere van dit tienjarig jubileum organiseert Vallei Horstee een aantal activiteiten voor publiek: op zaterdag 5 juli kun je mee op een wildplukwandeling.

Met de zelf geplukte ingrediënten ga je vervolgens aan de slag om er een heerlijke maaltijd mee te maken. Voor deze activiteit wordt een kleine bijdrage gevraagd van €15 per persoon.

Opgeven bij Dirk Jan Bleijerveld: dirkjan@valleiorstee.nl

Datum: 5 juli 2025

Tijd: 10:00 - 14:30

Locatie: Hoeve Groot Zandbrink, Postweg 2, Leusden

IVN Natuurexcursie: Stand van de natuur – Klimaatverandering

Ga mee op een boeiende excursie op landgoed Den Treek over de stand van de natuur: Tijdens deze unieke excursie nodigen we u uit om samen de fascinerende veranderingen in de natuur te verkennen, veroorzaakt door menselijk handelen, dieren

en het weer. We gaan niet alleen kijken, maar ook in gesprek over wat we waarnemen en beleven.

Wat kunt u verwachten?

- Dilemma's bij het beheer van Het Hazewater: Welke keuzes moeten we maken om dit waardevolle ecosysteem te behouden?
- De mismatching van trekvogels: Hoe beïnvloeden klimaatveranderingen hun migratie en wat betekent dit voor de biodiversiteit?
- Het aanpassingsvermogen van bomen: Welke soorten kunnen overleven in een veranderend klimaat en wat leren we daarvan?
- Lessen uit de massale sterfte van sparren: Wat onthult deze crisis over onze bossen en hun toekomst?
- Onze relatie tot de natuur: Wat betekenen we als recreanten, boswachters of sporters voor het ecosysteem?
- Verscheidenheid aan natuur: Welke verrassende flora en fauna ontdekken we op deze locatie?
- Acties voor thuis: Wat kunt u zelf doen in uw (gevel)tuin of op uw balkon om de natuur te ondersteunen?

En er is nog zoveel meer te bespreken! Heeft u interesse in de veranderingen in onze natuur en wilt u hierover in gesprek gaan tijdens een inspirerende wandeling? Dan bent u van harte welkom!

Datum: 11 juli 2025 14.00 - 16.00 uur

Locatie: Hazenwater - Landgoed den Treek

Adres: Parkeerplaats ISVW, Dodeweg 8, 3832 RD Leusden

Kosten: gratis

Honden: kunnen niet mee

Rolstoel: niet geschikt voor rolstoelgebruikers

OV: vanaf Amersfoort CS bus 19, halte ISVW

Aanmelden: niet nodig

IVN Geoparkexcursie Waterwingebied

Helaas een winterfoto

Natuurgidsen van IVN Amersfoort organiseren een speciale Geoparkexcursie in het Amersfoortse Waterwingebied. Onderweg zal o.a. Kees de Heer (bioloog) vertellen over het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht. Hij gebruikt de 4 brillen methode van Leesbaar Landschap bij het verkennen en waarderen van interessante landschappen.

Het Amersfoortse Waterwingebied is een van de parels van het Geopark Heuvelrug, Gooi en Vecht. Voor geïnteresseerden: meer informatie over het Geopark is te vinden op <https://www.geopark-heuvelrug.nl/>

Datum: 17 juli van 20 tot 22 uur.

Bij deze Geoparkexcursie kunnen maximaal 25 mensen mee. Deelname is gratis. Je kunt je opgeven via email: geoparkexcursie@gmail.com Na je aanmelding sturen we je een mail over het verzamelpunt.

IVN Natuurexcursie: Nazomer op natuurparels de Pleisterplaats, Grebbeliniedijk en de Mossel

De oude Grebbeliniedijk in Leusden wordt geflankeerd door twee gebieden met nieuwe natuurontwikkeling. De Pleisterplaats is een voormalige baggerstortplaats, die in 2003 werd ingericht als natuurgebied en de Mossel werd in 2019 gerealiseerd op een onrendabel stuk grasland met een bosje van zieke essen. Het beheer is gericht op het vergroten van de biodiversiteit in de gebieden.

De zowel natte als droge omstandigheden vormen een goede basis voor een grote variatie aan dieren en planten. Of die variatie inderdaad gaat optreden is afhankelijk van meer factoren. Zo moet een gebied daarnaast ook voldoende voedsel bieden, een veilige plek voor de voortplanting zijn en in verbinding staan met andere geschikte gebieden. Tijdens de excursie gaan we deze ecologische voorwaarden in de drie gebieden bekijken aan de hand van de verschillende biotopen die we er aantreffen.

De natuurgidsen zullen daarnaast ook stil staan bij de geologische ontstaansgeschiedenis en cultuurhistorie van het gebied.

Datum: 17 augustus 2025 14.00 - 16.00 uur
Locatie: Leusden
Adres: vanaf parkeerterrein bij kantorenpark de Horst, Fokkerstraat 3833 LD Leusden
Kosten: gratis
Honden: kunnen niet mee
Rolstoel: niet geschikt voor rolstoelgebruikers
OV: Syntus Utrecht Streekbus 80, vanaf halte Ursulineweg 20 min lopen
Aanmelden: niet nodig

Wandel je mee met de Werkgroep Natuur en Gezondheid?

Natuur is goed voor onze gezondheid, zowel fysiek als mentaal. Daarom organiseert werkgroep Natuur en Gezondheid van IVN Amersfoort elke laatste zondag van de maand een fijne natuurwandeling over het terrein van Zon & Schild.

Deze wandelingen zijn laagdrempelig en gericht op ontspanning, verwondering en plezier. Iedereen is welkom!

De wandelingen starten om 14 uur bij Restaurant Het Raakpunt. Het Raakpunt bevindt zich naast de kapel. Opgeven is niet nodig en de wandelingen zijn rolstoelvriendelijk.

De wandeling draait elke maand om een ander thema.

Data:

27 juli 2025 14:00 -16:00

31 augustus 2025 14:00 -16:00

28 september 2025 14:00 -16:00

26 oktober 2025 14:00 -16:00

30 november 2025 14:00 -16:00

Locatie: Zon en Schild. Startpunt van de wandeling is Restaurant het Raakpunt.

Adres: Utrechtseweg 266, Amersfoort

Onderwerp:

Botanisch stoepkrijten

Bomen

Paddenstoelen

Herfst

Dierensporen

Kosten: gratis

Aanmelden: niet nodig

Cursussen

Bijscholingsdag voor natuurgidsen en natuurvrijwilligers in Utrecht.

Vanuit IVN Utrecht organiseren we een inspirerende Bijscholingsdag, speciaal voor natuurgidsen en natuurvrijwilligers. Wil jij je gidsvaardigheden versterken, andere IVN gidsen ontmoeten en nieuwe werkvormen leren inzetten? Dan mag je deze dag niet missen!

Wat kun je verwachten?

- We duiken in de theorie over hoe mensen leren en wat werkvormen precies zijn.
- Ontdekken hoe je werkvormen creatief en flexibel kunt inzetten in jouw rondleidingen.
- Veel tijd buiten in de natuur, waar je het geleerde direct in de praktijk brengt.
- Ruimte om ervaringen te delen, ideeën uit te wisselen en elkaar te inspireren.

Met deze bijscholing, georganiseerd door en voor liefhebbers van Utrechtse natuur, krijg je handvatten en inspiratie om nóg meer impact te maken tijdens jouw activiteiten.

Doe je mee?

Meld je aan door te mailen naar m.grievink@ivn.nl en laat je verrassen door wat deze dag jou en je mede-natuurlijkheidsliefhebbers brengt. Samen versterken we de natuurbeleving in Utrecht!

Wanneer?

Dag: Vrijdag 4 juli 2025

Locatie: De Boswerf, Zeist

Tijd: 09:15 - 15:30 uur

Natuuroudercursus: met kinderen de natuur in!

Op 3 september gaat de natuuroudercursus op vier woensdagochtenden weer van start in het Groene Huis in Amersfoort.

Wie?

De cursus is voor volwassenen die het leuk én zinvol vinden om met kinderen in de natuur op onderzoek te gaan en iets te leren over de natuur en het milieu. Ook is het een verrijking voor jezelf en (klein)kinderen. Ook leerkrachten, klasse-assistenten, gastouders of begeleiders van BSO's zijn van harte welkom

Waarom?

Het is superleuk en waardevol om kinderen de natuur in te gaan.

Kinderen genieten ervan om op onderzoek uit te gaan en zich te verwonderen.

Jij kunt kinderen daarbij helpen en jezelf ook nog steeds verwonderen over de bijzonderheden van de natuur. Natuurouders kunnen zich als vrijwilliger op vele manieren inzetten. Het kan als hulp van de juf of meester bij natuuractiviteiten. Maar ook via het CNME of naar je eigen initiatief. Dat kunnen activiteiten zijn in de klas, buiten op het schoolplein, in een park of natuurgebied.

Wat?

In de bijeenkomsten wordt vooral praktisch gewerkt. We gaan naar buiten en ervaren wat de kinderen beleven. We doen inspiratie op. De leskisten van het CNME kunnen bekeken worden.

De ochtend is globaal ingedeeld in een buitenactiviteit; theorie binnen, practicum binnen, en materialen ter inspiratie.

1. Thema's.

- Wat leeft er in het water?
- Schimmels en paddenstoelen
- Bodemdiertjes
- Herfst

2. Hoe leren kinderen

- Wat vinden kinderen boeiend?
- Welke vragen stel je wel/niet?
- Hoe krijg je aandacht?

3. Werkvormen

- Ervaren en doen zoals de kinderen.
- Buiten ontdekken.
- Werken met buitenmaterialen.
- Wat zijn leuke buiten opdrachten?
- Wat kun je met kinderen maken?

Wanneer? Woensdagmorgen van 9.15-11.45 uur

- 3 september
- 17 september
- 1 oktober
- 15 oktober

Waar?

Groene Huis in Amersfoort

Kosten

Voor IVN leden €25,00 en voor niet leden €50,-

Je hebt geen vooropleiding nodig, enthousiasme en een beetje affiniteit met de natuur is genoeg.

Contact

Informatie en aanmelding: cursussen@ivnamersfoort.nl

Documentaire/Lezingen

Lezingen Werkgroep Natuurlezingen Amersfoort

In de maanden mei tot en met augustus zijn er geen lezingen van de WNA.

WNA Natuurlezingen worden georganiseerd door Werkgroep Natuurlezingen Amersfoort, een samenwerkingsverband van KNNV, IVN, Vogelwacht Utrecht en Gemeente Amersfoort.

Overig

Onderzoek naar gierzwaluwen

In een gezamenlijke inspanning van de gemeente Amersfoort, lokale natuurorganisaties en Pius Floris Onderzoek & Advies zal dit jaar een nieuw onderzoek naar de gierzwaluw van start gegaan. Deze indrukwekkende vogel, bekend om zijn acrobatische vliegkunst en het feit dat hij maar ongeveer drie maanden in Nederland verblijft, staat onder druk door het verlies van broedplaatsen.

De gierzwaluw maakt gebruik van onze bouwwerken voor het maken van zijn nestje. In de afgelopen decennia zijn veel gierzwaluwnesten verloren gegaan. Het behoud van nestplaatsen is essentieel voor het voortbestaan van de gierzwaluw! En zoals zo vaak begint het beschermen bij het in kaart brengen van de nestlocaties. In Amersfoort zijn in de periode van

2014 tot en met 2018 ruim 689 gierzwaluwnesten geteld.

Het onderzoek in 2025 richt zich op het in kaart brengen van de huidige populatie gierzwaluwen in de gemeente en het identificeren van hun broedlocaties. Hierbij wordt ook gekeken wat het effect is van kunstmatige voorzieningen zoals gierzwaluw nestkasten. De onderzoekers zullen gedurende het seizoen (juni en juli 2025) gegevens verzamelen en bewoners aanmoedigen om hun waarnemingen door te geven.

Met dit onderzoek hoopt de gemeente niet alleen de gierzwaluw te behouden, maar ook de biodiversiteit in Amersfoort te versterken. Bewoners worden uitgenodigd om hun steentje bij te dragen en actief deel te nemen aan de bescherming van deze bijzondere vogelsoort. Dit kan bijvoorbeeld door je waarnemingen van gierzwaluwen door te geven op waarneming.nl.

Foto-expositie: Renk Ruiter

In Koetshuis Stoutenburg kun je het werk van fotograaf Renk Ruiter komen bewonderen. Renk Ruiter maakt onder andere prachtige beelden van de gebieden van Utrechts Landschap.

Datum: 18 juni – 31 augustus

Locatie: Bezoekerscentrum Koetshuis Stoutenburg, Stoutenburgerlaan 4 in Stoutenburg.

OV: Lijn 509, bushalte Kasteel Stoutenburg, Stoutenburg.

Eigen vervoer: Parkeren kan op het parkeerterrein bij het Bezoekerscentrum Koetshuis Stoutenburg, Stoutenburgerlaan 4 in Stoutenburg.

Kosten: gratis

World Cleanup Day.

Op zaterdag 20 september is het weer zover: **World Cleanup Day**, de grootste opruimactie ter wereld. Ook in Amersfoort gaan we die dag samen de strijd aan tegen zwerfafval – net als vorig jaar.

We hopen natuurlijk dat jullie dit jaar opnieuw meedoen. Vanuit verschillende plekken in de stad – winkelcentra, parken, grachten en woonwijken – gaan inwoners, bedrijven, verenigingen en organisaties aan de slag om Amersfoort schoon te maken en aandacht te vragen voor zwerfafval.

World Cleanup Day is maar één dag per jaar, maar het is een mooi moment om anderen te betrekken en te laten zien hoe makkelijk en waardevol het is om mee te doen. Hopelijk inspireert deze dag mensen om ook op andere momenten in actie te komen voor een schone leefomgeving.

Wat kun je van ons verwachten?

Wij zorgen net als voorgaande jaren voor:

- een goede verdeling van cleanup-plekken in de stad
- afhaalpunten voor materialen
- zwerfafval-bingokaarten
- en zichtbaarheid via onze website en socials (inclusief logo indien gewenst)

Ophaal- en retouravond materialen

Voor teams die materialen nodig hebben (zoals grijpers en vuilniszakken), organiseren we een centrale ophaal- en retouravond, datums volgen. Geef tijdig aan wat je nodig hebt – er is een beperkte voorraad.

Aanmelden

Wil je meedoen? Meld je Cleanup dan aan

via Sylvia@projecthuizen.nl of Bart@projecthuizen.nl. Laat ook weten waar je opruimt en wat je nodig hebt zodat we alles goed op elkaar kunnen afstemmen.

Vier risico's van afnemende biodiversiteit voor de mens

De wereldwijde afname van de biodiversiteit is een feit. Dat heeft niet alleen grote gevolgen voor de betrokken planten en dieren, maar ook voor de mens. Gevolgen voor onze voeding, gezondheid, ons klimaat, de lucht die we inademen en het water dat we drinken. Staatsbosbeheer-ecologen Allard van Leerdam en Stefanie Nagelsdiek zetten vier risico's van een afnemende biodiversiteit op een rij.

Is het nou zo erg als diertje x of plantje y uitsterft, verzuchten sommigen. Het uitsterven van een individuele soort hoeft geen grote gevolgen te hebben. Maar in een gezond ecosysteem houden alle soorten samen elkaar in balans, waarbij nog niet precies de rol van iedere soort bekend is. Als er te veel soorten wegvallen, gaat uiteindelijk het hele systeem onderuit. En de ecosystemen samen zorgen voor de biodiversiteit op aarde. Als die te eenzijdig wordt heeft dat grote gevolgen voor al het leven, inclusief de mens. Zie het als een kaartenhuis. We kunnen best een paar kaarten missen. Maar als je er een kaart uittrekt, weet je niet precies welk deel nog meer gaat omvallen. Misschien heeft die ene kaart geen effect, misschien vallen er nog een of twee, of misschien gaat het halve kaartenhuis onderuit. Zeker is: als er te veel missen, stort de hele boel in.

1. Gezondheid

Onze gezondheid komt in het gedrang, of is dat eigenlijk al. “Hoe kleiner de soortenrijkdom, hoe groter de kans op ziekten. Zo is bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar de ziekte van Lyme. Deze ziekte kunnen wij krijgen na een beet van een teek die besmet is met een bacterie van de Borrelia-familie. Een teek wordt niet geboren met die bacterie, maar krijgt die meestal nadat hij zich gevoed heeft met muizenbloed. In gebieden waar veel verschillende gastheren voor de teek leven, voeden ze zich minder vaak met muizenbloed en komt Lyme minder voor. Als er meer roofdieren leven die muizen eten, wordt dat effect versterkt – de Borrelia-bacterie kan zich minder goed verspreiden met minder Lyme-besmettingen als gevolg. Hoe minder soorten dieren, hoe groter de kans op Lyme.”

En dat geldt niet alleen voor Lyme, maar voor talloze andere ziekten die door micro-organismen worden veroorzaakt, zoals tuberculose, malaria en Q-koorts. Als de dragers hiervan door een verminderde biodiversiteit minder natuurlijke vijanden hebben, vormen de ziekteverwekkers een groter risico voor ons. “Hetzelfde geldt voor sommige virussen. Bij minder verschillende soorten planten en dieren, groeien de overblijvende soorten in aantal en massa. Dat geeft bijvoorbeeld virussen een grotere kans te muteren tot steeds succesvollere varianten die ook voor ons gevaarlijk zijn.”

2. Voedselvoorziening

Dat geen enkele soort buiten andere soorten kan, heeft ook effect op de landbouw. Een afnemende biodiversiteit leidt tot lagere opbrengsten van de akkers. “Het bekendste voorbeeld is natuurlijk de fruitteelt. Zonder bestuivers als bijen en andere insecten groeit er geen kers aan een kersenboom. Zo’n driekwart van alle landbouwgewassen wereldwijd is afhankelijk van bestuivers.

Maar landbouw heeft op nog een manier last van verminderde biodiversiteit. En dan vooral van de biodiversiteit in de bodem. Hoe minder rijk het bodemleven, hoe kleiner de opbrengst. Want het zijn ondergrondse organismen, zoals wormen, schimmels en bacteriën die de bodem vruchtbaar maken. Drijfmest, bestrijdingsmiddelen en het verbouwen van slechts een of enkele gewassen, verstoren het natuurlijke evenwicht. Hierdoor zijn steeds meer mest en bestrijdingsmiddelen nodig om de opbrengst te behouden. Een ongezonde bodem houdt veel minder water vast bij droogte, wat ook weer tot minder opbrengst leidt. Of tot de wens om te beregenen, wat weer aangrenzende natuur- en woongebieden kan laten verdrogen.”

3. Klimaatverandering

Een afnemende biodiversiteit versnelt de klimaatverandering en vergroot de gevolgen daarvan. Vegetatie zorgt voor CO₂-opslag en voor een hitteschild. Iets dat we heel hard nodig hebben, met name in en nabij de bebouwde omgeving. “Uit onderzoek blijkt dat de CO₂-opname van bossen groter is als er meer variatie is. Meer variatie zorgt ook voor een bos dat minder kwetsbaar is voor extreme gebeurtenissen. Het is beter bestand

tegen droogte, smoorhitte, stortvloeden en kan misschien zelfs iets meer stikstof aan. Meer verschillende soorten bomen, struiken en kruiden, zorgen voor meer vegetatie – en dus meer CO₂-opslag – en een beter hitteschild. Ook rijke veenvormende ecosystemen dragen hieraan bij, zoals die met riet, lisdodden of veenmossen. Die slaan nog veel meer CO₂ op dan bos en houden het water van zware regenbuien vast om het daarna heel geleidelijk af te geven. Voldoende biodiversiteit vertraagt bovendien verwoestijning en kan bijvoorbeeld enorme modderstromen bij grote hoeveelheden regen voorkomen. Afwisseling in vegetatiestructuren zoals heggen, bosjes, houtwallen, poelen, rietveldjes – mét de bijbehorende planten en dieren – temperen deze klimaatextremen.”

4. Gezond drinkwater en lucht

“Een gezonde bodem filtert ons drinkwater en een weelderige vegetatie helpt voor zuivere lucht om in te ademen. Hoe meer de biodiversiteit onder druk komt te staan, hoe groter de gevolgen voor dat drinkwater en die lucht kunnen zijn. Bij het leven in oppervlaktewater speelt nog iets anders. Daar kun je heel duidelijk zogenaamde 'kantelpunten' zien. Biodiversiteit in het water kan best veel vervuiling aan. Maar als de hoeveelheid fosfaat en stikstof in het water blijft oplopen, storten de levensgemeenschap en de biodiversiteit in en wordt het water troebel. Tot dat punt is er nog een weg terug, daarna is het vrijwel onomkeerbaar.”

Geld en aandacht

De afname van de biodiversiteit gaat steeds sneller en zet elkaar versterkende processen in werking. Het tegengaan ervan kost geld en aandacht. “Maar hoe langer we wachten hoe moeilijker en duurder het wordt. Het verlies van biodiversiteit is vaak een gevolg van activiteiten die op korte termijn particuliere winst opleveren. Maar de bijbehorende schade wordt afgewenteld op het milieu dat van ons allemaal is. Het oplossen daarvan is op de lange termijn altijd duurder. Dit alles rechtvaardigt aandacht voor en investering in het behoud van dier x en plant y, en het ecosysteem waarvan ze deel uitmaken. Voor die soorten, voor die ecosystemen én voor ons.”

Nature Today, 26 mei 2025

De volgende Vooruitkijker komt uit in de week van 25 augustus 2025.